

Kasvatustieteellisen alan dekaanikokous

25.10.2017

Opetusneuvos Armi Mikkola

OPETTAJATILANNE JA OPETTAJATARVE-ENNAKOINTI

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Undervisnings- och kulturministeriet

1. Millainen opettajatilanne?

Opetushenkilöstön kelpoisuus (2016)

Opettajaryhmä	Kelpoisuusprosentti	
	su	ru
Luokanopettajat	96,3	89,2
Erityisopettajat ja erityisluokanopettajat	86,6	84,2
Perusopetuksen rehtorit	98,7	99,2
Perusopetuksen lehtorit	98,9	96,3
Päätoimiset tuntiopettajat	90,2	78,7
Lukion rehtorit	100	100
Lukion lehtorit	99,5	97
Päätoimiset tuntiopettajat	69,6	71,7
Ammatillisen koulutuksen rehtorit	90,5	---
Ammatillisen koulutuksen lehtorit	98,7	94,6
Päätoimiset tuntiopettajat	61,7	---
Vapaan sivistystyön rehtorit ja päätoimiset opettajat	82	66,7

Oppiaine- ja alakohtaisia esimerkkejä kelpoisuustilanteesta:

- Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen kielten päätoimisista opettajista kelpoisia yli 95 %.
- Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen matemaattis-luonnontieteellisten aineiden päätoimisista opettajista kelpoisia yli 95 %.
- Lukioille tunnusomaista:
 - hyvä kelpoisuustilanne (98,8 % päätoimisesta opetushenkilöstöstä kelpoisia)
 - ei merkittäviä alueellisia tai oppiainekohtaisia eroja
- Ammatillisista opettajista lähes 90 % täyttää kelpoisuusvaatimukset. Kelpoisten opettajien osuus on suurin matkailu-, ravitsemus- ja talousalalla ja pienin tekniikan ja liikenteen alalla.

Alueellisia esimerkkejä kelpoisuustilanteesta:

- Paras suomenkielisten luokanopettajien kelpoisuustilanne Kainuun (99,4 % kelpoisia) ja Pohjois-Karjalan (99,3 %) maakunnissa, heikoin Uudenmaan (90,9 %) ja Kymenlaakson (93,7 %) maakunnissa.
- Paras ruotsinkielisten luokanopettajien kelpoisuustilanne Pohjanmaalla (97,7 % kelpoisia) ja heikoin Uudellamaalla (84,7 %).
- Ammatillisessa koulutuksessa paras kelpoisuustilanne Kainuussa (96 %), heikoin Pohjanmaalla (81 %).

Opettajakunnan ikärakenne (2016)

- Perusopetuksessa yli 50-vuotiaita opettajia noin 40 prosenttia.
- Lukiokoulutuksessa yli 50-vuotiaita opettajia 44 prosenttia.
- Ammatillisessa koulutuksessa ja vapaassa sivistystyössä yli 50-vuotiaita opettajia 56 prosenttia.

2. Opetushenkilöstön osallistuminen täydennyskoulutukseen ja työelämäjaksoille

- Lähes neljä viidestä eli 77,4 % henkilöstöstä päivitti vuoden aikana ammatillista osaamistaan.
- Suomenkielisistä opettajista täydennyskoulutukseen osallistui 77,7 % ja ruotsinkielisistä 70,5 %.
- Aktiivisimpia osallistujaryhmiä olivat perusopetuksen (92 %) ja lukiokoulutuksen rehtorit (97,1 %) sekä lukiokoulutuksen lehtorit (88,3 %).
- Ammatillisen koulutuksen opetushenkilöstön osallistuminen täydennyskoulutukseen vähentynyt, mutta työelämäjaksoille osallistuminen kasvanut verrattuna edelliseen tiedonkeruuseen.
- Henkilökohtainen kehittämissuunnitelma on noin 40 %:lla opettajista.

Lähde: Opettajat ja rehtorit Suomessa 2016. Opetushallitus.

3. Opettajatarpeiden ennakointi

- opettaja- ja opettajankoulutustarpeet vuonna 2025
- puolivälitarkistus yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa keväällä 2018

Kuva: Liisa Takala 2015